

سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳) رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی			مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه			تعداد صفحات: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲			مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	سوالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره
الف	معنی و مفهوم شعر و نثر ابیات و عبارات زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید. ۱- دیشب روی تپه‌ی شهید برهانی عمل کردیم. ۲- جهان، قرآن مصور است ۳- نهاد آن کلاه کی‌ای بر سرش ۴- گهی از خار او دستش خلیده ۵- تصمیم گرفت که برای یافتن پاسخ درست پرسش‌هایش با راهبی رای زند. ۶- کرد فرامش ره و رفتار خویش ۷- گر به اقلیم عشق روی آری ۸- صیاد شادمان گشت و گرازان به تگ ایستاد، تا ایشان را در ضبط آرد. ۹- روز دوشنبه، امیر [مسعود] شبگیر، برنشست و به گران رود هیرمند رفت. ۱۰- بازگشت و دفتر خود باز کرد ۱۱- هر نفسی که فرو می‌رود، مُمدّ حیات است و چون بر می‌آید، مُفرّج ذات.		۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱
ب	واژگان (معنی واژگان مشخص شده را بنویسید). ۱۲- فرض است فرمان بردن از حکم جلودار ۱۳- اگر چه تلخ باشد فرقت یار ۱۴- آوای خوش هزار تقدیم تو باد ۱۵- زین نمط بیهوده می‌گفت آن شبان ۱۶- ز نیرنگ زالی بدین سان دُرُست ۱۷- در دوران صفویه، رسماً یک شعار شیعی گردید: <u>مملو</u> از اخلاص و ایمان. ۱۸- مورچگانی که حیاتشان نسبت به ما از نسبت حیات ما به <u>کاینات</u> درازتر است. ۱۹- به قهر یک قبضه‌ی خاک از روی جمله‌ی زمین برگرفت.		۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	خودآزمایی ۲۰- عبارت زیر بیانگر کدام ویژگی درباره «رضاخان» است؟ «تدین - خیره، ان شاءالله اعلی حضرت؛ خواب شهریاران خجسته، پیوسته نیکوست.» ۲۱- داستان «زاغ و کبک» کدام مقوله‌ی فرهنگی عصر ما را بیان می‌کند؟ ۲۲- عبارت «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند» بیانگر چیست؟ (ذکر یک مورد کافی است). ۲۳- با توجه به شعر زیر، مرجع ضمیر «ش» را در واژه‌ی «شکوهش» بنویسید. «ولادت که روزگاری از گوهر نور بود، / به سوی بلوغ می‌خزد و آن گاه که تاج برسرش نهادند، / خسوف‌های کُرخیم شکوهش را به ستیز برمی‌خیزند.» ۲۴- چرا داستان «گل‌دسته‌ها و فلک» داستانی نمادین است؟ ۲۵- در شعر زیر از تاگور واژه‌های «کاریز» و «رودها» به ترتیب نماد چه کسانی هستند؟ «کاریز خوش دارد خیال کند / که رودها / تنها برای این هستند / که به او آب برسانند!» ۲۶- منظور از جمله‌ی «پس از عزیمت رضاشاه که قبلاً رضاخان بود و بعداً هم رضاخان شد.» چیست؟		۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم			

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳/ ۶/ ۱۳۹۲	تعداد صفحات: ۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره
	۲۷- با توجه به عبارت زیر از درس «بخوان» تصویری که نویسنده از شهر مکه ارائه می دهد، بیانگر چیست؟ «کوه نور را به مکه بدهید و محمد(ص) را در غار حرای آن جای دهید؛ آن وقت مکه همه چیز می شود؛ قبله ی مسلمانان می شود، مرکز نهضت شمرده می شود ...»		۰/۵
ت	دانش های ادبی		
	۲۸- از بین عبارات زیر کدام گزینه درست است؟ الف) در نثر مصنوع و متکلف سجع های متوالی، لغات، ترکیبات و اصطلاحات دشوار به صورت طبیعی و با رعایت اعتدال به کار رفته اند. ب) کتاب «کلیله و دمنه» نمونه ای از نثر مسجع و فنی است.		۰/۲۵
	۲۹- داستان «گاو» برگرفته از کتاب غلامحسین ساعدی (گوهر مراد) است.		۰/۲۵
	۳۰- با توجه به متن زیر از درس «گل دسته ها و فلک» زاویه ی دید (راوی داستان) را مشخص کنید. «رفاقتم با اصغر از روزی شروع شد که معلممان دست چپ مرا گذاشت روی میز و ده تا ترکه بهش زد.»		۰/۲۵
	۳۱- در کدام نوع نقد، منتقد به بررسی آرایه ها و زیبایی های ادبی آثار می پردازد؟ الف) نقد اخلاقی ب) نقد لغوی پ) نقد فنی		۰/۲۵
	۳۲- در بیت زیر بین کدام واژه ها «جناس ناقص» دیده می شود؟ «تنگ است ما را خانه تنگ است ای برادر برجای ما بیگانه ننگ است ای برادر»		۰/۲۵
	۳۳- عبارت زیر بیانگر شرح حال کدام شخصیت ادبی است؟ «وی از عرفای بزرگ قرن هفتم است؛ کتابش را در بحبوحه ی حمله ی مغول در سال ۶۱۸ نگاشته و در آن به بررسی مهم ترین مسائل عرفانی پرداخته است؛ درس «شبنم عشق» خلاصه ای از فصل چهارم کتاب وی است.»		۰/۲۵
	۳۴- کدام گزینه کامل کننده ی عبارت زیر است؟ «در آغاز قرن ششم با ظهور طریقت عرفان، موضوع عمده ی غزل، قصیده و مثنوی های شاعران شد.» الف) سید احمد هاتف اصفهانی ب) عطار نیشابوری پ) سنایی ت) مولوی		۰/۲۵
	۳۵- نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف) بخارای من، ایل من ب) تنفس صبح		۰/۵
	۳۶- در هر یک از ابیات گروه «الف» کدام یک از آرایه های گروه «ب» وجود دارد؟ (در گروه «ب» یک آرایه اضافه است).		۰/۷۵
	گروه «الف»	گروه «ب»	
۱)	یاد أحد یاد بزرگی ها که کردیم	آن پهلوانی ها، سترگی ها که کردیم	تلمیح
۲)	خروش آمد از باره ی هر دو مرد	تو گفتی بدرید دشت نبرد	حسن تعلیل
۳)	تویی بهانه ی آن ابرها که می گریند	بیا که صاف شود این هوای بارانی	اغراق
		متناقض نما	
	«ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم»		

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳) رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی		ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳/۶/۱۳۹۲	تعداد صفحات: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره
ث	<p>درک مطلب</p> <p>۳۷- جمله‌ی «استاد استدعای دست‌بوسی دارند» از درس «کمال‌الملک» بیانگر چه مفهومی است؟</p> <p>۳۸- با توجه به عبارت زیر، مفهوم کنایی «نیک از جای بشد» را بنویسید.</p> <p>«بوسهل زوزنی برخشم خود طاقت نداشت؛ برخاست، نه تمام و برخویشتن می‌ژکید. خواجه احمد او را گفت: درهمه‌ی کارها ناتمامی؛ وی نیک از جای بشد...»</p> <p>۳۹- در بیت «مردی صفای صحبت آینه دیده / از روزن شب، شوکت دیرینه دیده» منظور شاعر از «شوکت دیرینه» چیست؟</p> <p>۴۰- با توجه به بیت «گرنبندی زین سخن تو خلق را / آتشی آید بسوزد خلق را»</p> <p>الف) واژه‌ی «آتش» مجازاً به چه معناست؟</p> <p>ب) مفهوم کلی مصراع اول را بنویسید.</p> <p>۴۱- با توجه به عبارت زیر از داستان گاو، دو پیام محوری آن را بنویسید.</p> <p>«مشدی حسن هم‌چنان در حال نشخوار گفت: «من مشدی حسن نیستم. من گاوَم. من گاو مشدی حسن هستم. کد خدا گفت: این حرفو زن مشدی حسن. تو خود مشدی حسن هستی...»</p> <p>۴۲- در بیت «جان یک نفس درنگ ندارد، گذشتنی است / ورنه بدین شتاب چرا می‌فرستمت» چرا شاعر در فرستادن پیک عجله دارد؟</p> <p>۴۳- منظور شاعر از واژگان مشخص شده در بیت زیر چیست؟</p> <p>«وادی پر از فرعونیان و قبطیان است / موسی جلودار است و نیل اندر میان است»</p> <p>۴۴- در شعر زیر از «باغ نگاه» مقصود کلی شاعر چیست؟</p> <p>«شب، دو صف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پرکشید»</p> <p>۴۵- با توجه به عبارت زیر از درس «شب‌نم عشق» به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>«هرچندکه ملایکه در آدم تفرس می‌کردند، نمی‌دانستند که این چه مجموعه‌ای است تا ابلیس پرتلیس یک‌باری گردد او طواف می‌کرد و بدان یک چشم، اعورانه بدو درمی‌نگریست.»</p> <p>الف) منظور از «مجموعه» چیست؟</p> <p>ب) چرا نویسنده ابلیس را اعور می‌داند؟</p>		۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵
ج	<p>حفظ شعر (ابیات زیر را کامل کنید).</p> <p>۴۶- من اگر..... گشتم و خوشدل چه عجب</p> <p>۴۷- بگذار تا بگیریم چون ابر در بهاران</p> <p>۴۸- ای صبح شب نشینان..... به طاقت آمد</p> <p>۴۹- خانه‌ی دل ما را از کرم عمارت کن</p> <p>۵۰-.....</p> <p>مستحق بودم و این‌ها به زکاتم دادند</p> <p>کز سنگ ناله خیزد روز..... یاران</p> <p>از بس که دیر ماندی چون..... روزه داران</p> <p>.....</p> <p>کاین عروسی است که در عقد بسی داماد است</p>		۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
«باغ اندیشه‌تان شکوفه‌باران باد»		جمع نمره	۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۹۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکر از دقت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سادگی در تصحیح، خدمت شما ارائه می‌گردد؛ بدیهی است به پاسخ‌های درست و مشابه نمره تعلق می‌گیرد.	
الف	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>۱- دیشب روی تپه‌ی شهید برهانی عملیات کردیم . ۲- جهان مانند قرآنی نقاشی شده (به تصویر کشیده شده) است . ۳- آن کلاه پادشاهی را بر سرش گذاشت. ۴- گاهی از خاران (گل) دستش زخمی شده . ۵- تصمیم گرفت که برای پیدا کردن پاسخ درست پرسش‌هایش با عابد مسیحی (ترسای پارسا و گوشه نشین) (۰/۲۵) مشورت کند. (۰/۲۵) ۶- راه و روش خود را فراموش کرد (۰/۲۵) از کارش (تقلید کورکورانه اش) زیان دید. (۰/۲۵) ۷- اگر به سرزمین عشق بیایی (عاشق شوی) (۰/۲۵) تمام جهان را مانند گلستان می‌بینی. (۰/۲۵) ۸- صیاد (شکارچی) خوش حال شد و جلوه کنان (باناز) (۰/۲۵) شروع به دویدن کرد (۰/۲۵) تا آن‌ها (کبوتران) را بگیرد. (۰/۲۵) ۹- روز دوشنبه امیر [مسعود] صبح زود (۰/۲۵) سوار اسب شد (۰/۲۵) و به کنار (ساحل) رود هیرمند رفت. (۰/۲۵) ۱۰- [آن پروانه] بازگشت و به شرح آن چه دیده بود، پرداخت (۰/۵) و به اندازه‌ی درک خود شروع به توصیف او (شمع یا معشوق) کرد. (۰/۵) ۱۱- هر نفسی که می‌کشیم (دم) (۰/۲۵) یاری رساننده‌ی زندگی است (۰/۲۵) و زمانی که بیرون می‌آید (بازدم) (۰/۲۵) شادی بخش وجود است. (۰/۲۵)</p>	<p>۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱</p>
ب	<p>واژگان (ذکر یک مورد کافی است)</p> <p>۱۲- واجب گردانیدن، تعیین کردن (۰/۲۵) ۱۴- بلبل، عندلیب (۰/۲۵) ۱۶- سالم، زنده (۰/۲۵) ۱۸- موجودات جهان (۰/۲۵) ۱۳- جدایی، دوری (۰/۲۵) ۱۵- روش، طریقه (۰/۲۵) ۱۷- پر، سرشار (۰/۲۵) ۱۹- یک مشت از هر چیز (۰/۲۵)</p>	۲
پ	<p>خودآزمایی</p> <p>۲۰- تملق (چاپلوسی) (۰/۲۵) ۲۱- تقلید کورکورانه یا خودباختگی (۰/۲۵) ۲۲- محبوبیت حسنگ، وجود افراد مزدور در جامعه ، کینه توزی دشمنان حسنگ و ... (ذکر یک مورد) (۰/۲۵) ۲۳- ولادت (۰/۲۵) ۲۴- چون در آن از واژه هایی مانند ، گل دسته ، پله ، مناره ، صعود و ... استفاده شده که همگی بیانگر آرزوهای بلند و دیرینه‌ی انسان است. (۰/۵) ۲۵- کاریز : انسان های خود خواه و مغرور (۰/۲۵) رودها : انسان ها (دیگر پدیده های هستی) (۰/۲۵) ۲۶- رضاخان یک انسان عادی بود بعد از برکناری از قدرت دوباره به همان موقعیت بازگشت (موقتی بودن قدرت رضاخان). (۰/۵) ۲۷- اعتقاد قلبی نویسنده به دین اسلام و پیامبر اکرم (ص) یا ارزشمندی شهرمکه به خاطر وجود حضرت محمد (ص) (۰/۵)</p>	<p>۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵</p>
«ادامه در صفحه‌ی دوم»		

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۹۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
ت	<p>دانش های ادبی</p> <p>۲۸- ب یا کتاب « کلیله و دمنه » نمونه ای از نثر مسجع و فنی است. (۰/۲۵)</p> <p>۲۹- عزاداران بَیَل (۰/۲۵)</p> <p>۳۰- اوّل شخص (من) (۰/۲۵)</p> <p>۳۱- پ) یا نقد فنی (۰/۲۵)</p> <p>۳۲- تنگ، ننگ یا ما، جا (۰/۲۵)</p> <p>۳۳- نجم الدین رازی « دایه » (۰/۲۵)</p> <p>۳۴- پ) یا سنایی (۰/۲۵)</p> <p>۳۵- الف) محمد بهمن بیگی (۰/۲۵) ب) دکتر قیصر امین پور (۰/۲۵)</p> <p>۳۶- ۱) تلمیح (۰/۲۵) ۲) اغراق (۰/۲۵) ۳) حسن تعلیل (۰/۲۵)</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p>
ث	<p>درک مطلب</p> <p>۳۷- استناد تقاضای ملاقات یا ادای احترام دارند. (۰/۲۵)</p> <p>۳۸- کاملاً عصبانی شد (از کوره در رفت). (۰/۲۵)</p> <p>۳۹- گذشته‌ی درخشان اسلام (۰/۲۵)</p> <p>۴۰- الف) خشم، عذاب و غضب الهی (۰/۲۵) ب) ساکت باش یا نباید این گونه سخن بگویی (۰/۲۵)</p> <p>۴۱- از خود بیگانگی (مسخ) و گریز از واقعیت (۰/۵)</p> <p>۴۲- به خاطر زود گذر بودن عمر یا کوتاهی عمر (۰/۵)</p> <p>۴۳- موسی : امام خمینی (ره)، رهبر (۰/۲۵) نیل : مشکلات (۰/۲۵)</p> <p>۴۴- توصیف نابینایی جانباز (از دست دادن بینایی) (۰/۵)</p> <p>۴۵- الف) جسم یا کالبد انسان (۰/۲۵) ب) چون او انسان را تنها از یک بُعد (بعد جسمانی) می‌نگریست (حقیقت و عظمت روحی وی را نادیده می‌گرفت). (۰/۵)</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p>
ج	<p>حفظ شعر</p> <p>۴۶- کام روا (۰/۲۵)</p> <p>۴۷- وداع (۰/۲۵)</p> <p>۴۸- جانم (۰/۲۵) شام (۰/۲۵)</p> <p>۴۹- پیش از آن که این خانه رو نهد به ویرانی (۰/۵)</p> <p>۵۰- دل در این پیرزن عشوه‌گر دهر مبند (۰/۵)</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
	<p>جمع نمره</p> <p>۲۰</p> <p>*همکاران گرامی، خسته نباشید*</p>	